

ปัญหาทางกฎหมายในการป้องกันเด็กและเยาวชน ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์*

LEGAL PROBLEMS FOR PREVENTION OF CHILDREN AND YOUTH FROM DRINKING ALCOHOL

ศิวัช นุกุลกิจ

Siwat Nukulkiij

วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

Northern College, Thailand

E-mail: sn.laws2@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาทางกฎหมายในการป้องกันเด็กและเยาวชนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งพิจารณาจากปัญหา 1) การดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชน 2) ผู้ปกครองละเลยปล่อยปละให้เด็กและเยาวชนดื่มแอลกอฮอล์ และ 3) การกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ที่สามารถดื่มแอลกอฮอล์ การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาจากเอกสารกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ผลการวิจัย พบว่า 1) พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ไม่กำหนดมาตรการในการควบคุมเด็กและเยาวชนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เอาไว้ ในขณะที่ พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ห้ามจำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็กเอาไว้ 2) พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ไม่มีบทลงโทษผู้ปกครองที่ปล่อยปละละเลยทำให้เด็กและเยาวชนดื่มแอลกอฮอล์ และ 3) พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ไม่กำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ที่ดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งในสหรัฐอเมริกา กำหนดให้ผู้บรรลุนิติภาวะอายุ 21 ปี บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ ดังนั้น จึงควรแก้ไข 1) พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 29 ห้ามบุคคลใดกระทำการดังต่อไปนี้ (1) ซื้อ ขาย ให้ จำหน่าย จ่ายแจก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ 2) พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 26 (11) ผู้ปกครองต้องไม่ จงใจหรือละเลยปล่อยปละให้บุคคลอายุไม่เกิน 20 ปีบริบูรณ์ บริโภค หรือ ซื้อ หรือ ขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้ใดฝ่าฝืนต้องรับโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และ 3) พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 29 ห้ามบุคคลใดกระทำการดังต่อไปนี้ (2) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

* Received 18 January 2021; Revised 21 December 2021; Accepted 26 December 2021

คำสำคัญ: การป้องกัน, เด็กและเยาวชน, เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

Abstract

The objectives of this research article were to study legal problems in preventing child and youth from drinking alcoholic beverages by considering the following problems: 1) alcohol drinking of child and youth. 2) parents neglected and let child and youth drink alcoholic beverages, 3) determining the minimum age for those who could drink alcohol. This study was qualitative research analyzing related legal documents. The study results revealed that 1) the Alcohol Control Act B.E. 2551 did not establish measures to control child and youth from drinking alcohol, while the Child Protection Act B.E. 2546 prohibited the sale, exchange, or giving of alcohol or cigarettes to children. 2) The Child Protection Act B.E. 2546 had no penalties for parents who neglected children and youth to drink alcohol. And 3) the Alcoholic Beverage Control Act B.E. 2551 did not specify the minimum age for those who drink alcoholic beverages. But in the United States requires a 21-year-old adult to consume alcohol. Therefore, it should amend Alcohol Control Act B.E. 2551, Section 29 by prohibiting a person shall do any of the following acts: (1) buying, selling, giving, distributing, dispensing alcoholic beverages to persons under twenty years of age. Child Protection Act, B.E. 2546, Section 26 (11), parents must not willingly or neglect to allow a person under the age of 20 to consume or buy or sell alcoholic beverages. Any person violating this shall be liable to imprisonment for a term not exceeding one year or a fine not exceeding fifty thousand baht or both. For Alcohol Control Act, B.E. 2551, Section 29 should add no person shall do any of the following acts: (2) A person under twenty years of age consumes alcoholic beverages.

Keywords: Prevention, Child & Youth, Alcoholic Beverages

บทนำ

ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) เป็นหน่วยงานวิชาการที่สร้างขึ้นเพื่อสนับสนุนนโยบาย ยุทธศาสตร์แอลกอฮอล์ระดับชาติ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมและลดปริมาณการ บริโภคของสังคม ป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ ควบคุมจำนวนผู้บริโภค ลดความเสี่ยงจากการบริโภค ทั้งมิติของปริมาณการบริโภค รูปแบบการบริโภค พฤติกรรมหลังการบริโภค และการจำกัดและ ควบคุมความรุนแรงของปัญหาจากการบริโภค ผลการศึกษา พบว่า วัยรุ่นไทยจะเริ่มดื่ม

เครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่อายุเฉลี่ย 20.8 ปี โดยวัยรุ่นชายเริ่มตี้มเมื่ออายุ 19.4 ปี และวัยรุ่นหญิงเริ่มตี้ม 25 ปี (ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.), 2557) สาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ อาจมาจากการที่พฤติกรรมกรรมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของสังคมไทยมีการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์มาช้านานแล้ว โดยมักตี้มในเทศกาลและวาระต่าง ๆ และมีความเชื่อเรื่องการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์เพื่อสุขภาพ เครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่เป็นที่นิยม ได้แก่ เบียร์ เหล้าองุ่น สุราขาว สุรายี่ห้อต่าง ๆ ที่ผลิตในประเทศไทย และเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่ผลิตในต่างประเทศ การตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์นั้นเพศชายมีปริมาณการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์มากกว่าเพศหญิง (เชมณัฐ์ สีนสายอ, 2548) โดยมีปัจจัยที่ส่งเสริมให้มีการบริโภคมาจากความอยากรลอง กลุ่มเพื่อน สังคมและวัฒนธรรม ความเชื่อกระแสสื่อโฆษณา และความเครียด นอกจากนี้สาเหตุดังกล่าวปัจจัยในด้านลักษณะส่วนตัวและครอบครัว การประกอบอาชีพ ระดับการศึกษาของบิดามารดา พฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาได้แก่ เพศ ชั้นปี ล้วนเป็นปัจจัยด้านพฤติกรรมการตี้มสุราของนักศึกษา ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงทำให้ระดับการเรียนลดลง (อุบลรัตน์ นาคพันธ์, 2557)

ผลกระทบจากการตี้มแอลกอฮอล์ ประการแรก ภาวะมีเนมาจากแอลกอฮอล์เป็นผลจากการที่แอลกอฮอล์ในกระแสเลือดไปมีผลต่อการทำงานของสมอง ทำให้เกิดอาการต่าง ๆ แตกต่างกันไปตามระดับของแอลกอฮอล์ ในกระแสเลือด ผู้ตี้มจะมีอาการมากขึ้นเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ได้แก่ ปริมาณของแอลกอฮอล์ที่บริโภคเข้าไป อัตราการเพิ่มสูงขึ้นของแอลกอฮอล์ในร่างกาย ยิ่งดูดซึมเร็วอัตรานี้จะยิ่งมากขึ้น ทำให้มีอาการได้เร็ว และมากขึ้นตามลำดับ ภาวะร่างกายของแต่ละคนที่จะตอบสนองต่อแอลกอฮอล์ซึ่งบางคนต้องใช้แอลกอฮอล์ปริมาณมากจึงจะเกิดอาการขึ้นได้ นอกจากนี้ปัจจัยทางพันธุกรรมที่เป็นตัวกำหนดการตอบสนองของสมองที่มีต่อระดับแอลกอฮอล์ และภาวะของอารมณ์และสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ตี้ม ผลของแอลกอฮอล์ที่มีต่อการทำงานของสมองจะสัมพันธ์กับปริมาณแอลกอฮอล์ในกระแสเลือด โดยในระดับต่ำ จะมีผลต่อการควบคุมอารมณ์ให้รู้สึกเร่าแรง คึกคัก และความวิตกกังวลลดลง ต่อมาเมื่อระดับของแอลกอฮอล์เริ่มสูงขึ้น ก็จะมีผลต่อการประสานงานต่าง ๆ ในระบบการทำงานของสมอง ทำให้พูดไม่ชัดเจน เดินเซ การประสานงานระหว่างสายตา สมอง และการกระทำเริ่มผิดพลาด การตัดสินใจบกพร่อง และเมื่อระดับแอลกอฮอล์เพิ่มสูงขึ้นถึง 200 มิลลิกรัม/100 มิลลิลิตร จะมีผลต่อการทำงานของสมองอย่างรุนแรง ประการที่สอง ภาวะขาดแอลกอฮอล์ สำหรับอาการขาดแอลกอฮอล์ในผู้ที่ตี้มจนติดแล้วนั้น อาการจะเริ่มเป็นตามช่วงระยะและลำดับเวลาดังนี้ ในช่วง 6 - 24 ชั่วโมงแรก หลังจากหยุดหรือลดปริมาณการตี้มจะมีอาการมือสั่น ปวดศีรษะ หงุดหงิด กระวนกระวาย ใจสั่น นอนไม่หลับ ในบางรายจะเริ่มเกิดอาการประสาทหลอน หลังจากหยุดตี้มหรือลดปริมาณการตี้มลง จะเกิดอาการสับสน จำวันเวลา สถานที่ และบุคคลไม่ได้ เพื่อย่อยรุนแรง กระวนกระวาย ได้ยินเสียงแว่ว ภาพหลอนควบคุมตัวเองไม่ได้ (บัณฑิต ศรีไพศาล และคณะ, 2551)

ในสหรัฐอเมริกา มาตรการในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในรัฐส่วนใหญ่ได้กำหนดให้อายุ 21 ปี เป็นอายุขั้นต่ำสำหรับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งตรงกับอายุขั้นต่ำสำหรับการใช้ในการเลือกตั้งในสหรัฐอเมริกา (บรรเจิด สิงคะเนติ และคณะ, 2547) ในแต่ละรัฐจะมีกฎหมายในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นของตนเอง ดังนั้น กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบทลงโทษจะแตกต่างกันออกไป ซึ่งในจำนวนรัฐแต่ละรัฐนั้นรัฐเท็กซัส ถือว่าเป็นรัฐที่มีความเข้มงวด โดยไม่อนุญาตให้บุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ คืออายุน้อยกว่า 21 ปีบริบูรณ์ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สำหรับบุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ กระทำผิด จะมีบทลงโทษใกล้เคียงกับผู้ใหญ่ และนอกจากนั้น กฎหมายของมลรัฐเท็กซัสยังกำหนดไว้ว่า บุคคลใดที่ซื้อหรือขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ จะต้องโทษปรับไม่เกิน 4,000 ดอลลาร์ (ประมาณ 120,000 บาท) และ/หรือจำคุกไม่เกิน 1 ปี (ไวพจน์ กุลาชัย, 2555)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามแผนยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ 10 ปี (พ.ศ. 2554 - 2563) เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2553 และมอบหมายให้คณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ นำไปขับเคลื่อนดำเนินการ (จรรย์ อุสาหะ, 2559) ทั้งนี้กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดแผนปฏิบัติการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับชาติในระยะที่ 2 พ.ศ. 2564 - 2570 ดำเนินการตามกรอบนโยบายองค์การอนามัยโลก เพื่อสร้างสังคมที่ปลอดภัยจากปัญหาผลกระทบการบริโภคแอลกอฮอล์ มีเป้าหมายในการควบคุมและลดปริมาณการบริโภคของประชาชน ป้องกันนักดื่มหน้าใหม่ และควบคุมจำนวนผู้บริโภค ลดความเสี่ยงจากการบริโภค ทั้งในมิติของปริมาณการบริโภค รูปแบบการบริโภค และพฤติกรรมหลังการบริโภค และ จำกัดและลดความรุนแรงของปัญหาจากการบริโภค ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ 2 นี้ ดำเนินการควบคุมและจำกัดการเข้าถึง ควบคุมพฤติกรรมการขับขีหลังการดื่ม คัดกรอง บำบัด รักษาผู้มีปัญหาจากสุรา ควบคุมการโฆษณาส่งเสริมการขาย และการให้ทุนอุปถัมภ์ ขึ้นราคาผ่านระบบภาษี สร้างค่านิยมเพื่อลดการดื่ม และการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งมาตรการดังกล่าวตามแผนปฏิบัติการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ระดับชาติ จะเป็นมาตรในการควบคุม ยับยั้งเด็กและเยาวชนดื่มแอลกอฮอล์ด้วย (กระทรวงสาธารณสุข, 2564) ในปัจจุบันรัฐบาลได้ออกกฎหมายห้ามจำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546, 2546) และออกกฎหมายห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551, 2551) และในปี 2558 คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ออกคำสั่งที่ 22/2558 กำหนดมาตรการป้องกันแก้ไขปัญหาการมั่วสุมและยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปี เข้าสถานบริการ แก้ไขปัญหา

การจำหน่ายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษาและลงโทษผู้ประกอบการที่กระทำความผิด (คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 22/2558, 2558) ข้อ 4) ก็ยังคงพบเด็กและเยาวชนตี้มแอลกอฮอล์เป็นจำนวนมาก เนื่องจากประเทศไทยไม่มีกฎหมายกำหนดอายุขั้นต่ำในการบริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์อย่างเช่นในสหรัฐอเมริกา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการตี้มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชน
2. เพื่อศึกษาปัญหาผู้ปกครองปล่อยให้เด็กและเยาวชนตี้มแอลกอฮอล์
3. เพื่อศึกษาปัญหาการกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ที่สามารถตี้มแอลกอฮอล์ได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) ด้วยการค้นคว้าข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี ศึกษาพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 กฎกระทรวง ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันเด็กและเยาวชนตี้มแอลกอฮอล์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย ปัญหาทางกฎหมายในการป้องกันเด็กและเยาวชนตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ ปรากฏผลดังนี้

1. ปัญหาการตี้มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชน เกิดจากความอยากรลอง อยากเผชิญกับสิ่งใหม่ๆ เป็นเรื่องที่ท้าทาย ตื่นเต้น สนุกสนาน มีเพื่อนสนิทชักชวนให้ตี้ม ผลกระทบจากการตี้ม เกิดปัญหาแตกแยกความสัมพันธ์กับเพื่อน ความสัมพันธ์กับครอบครัวเกิดอุบัติเหตุทำให้เกิดผลเสียต่อการเรียนเล่าเรียน ซึ่งตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ไม่ได้กำหนดมาตรการในการควบคุมเด็กและเยาวชนตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์เอาไว้ อย่างชัดเจน ในขณะที่พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีบทบัญญัติห้ามจำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็กเอาไว้

2. ปัญหาผู้ปกครองปล่อยให้เด็กและเยาวชนตี้มแอลกอฮอล์ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 26 มีบทบัญญัติห้ามผู้ใดจำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็กซึ่งเป็นการป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนเข้าถึงแอลกอฮอล์ได้ง่าย แต่ไม่มีบทลงโทษผู้ปกครองที่ปล่อยให้เด็กและเยาวชนตี้มแอลกอฮอล์

3. ปัญหาการกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ที่สามารถตี้มแอลกอฮอล์ ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 29 (1) ห้ามขายเครื่องตี้มแอลกอฮอล์แก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ แต่ก็ยังคงพบเห็นเด็กและเยาวชนตี้มแอลกอฮอล์เป็นจำนวนมาก และไม่มีบทกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ที่สามารถตี้มแอลกอฮอล์ ดังนั้น เด็กและ

เยาวชนจึงสามารถขี่มัลลอคอสต์ได้โดยไม่ต้องมีกฎหมายลงโทษ ในสหรัฐอเมริกา มาตรการในการควบคุมการบริโภคเครื่องขี่มัลลอคอสต์ในรัฐส่วนใหญ่ได้กำหนดให้อายุ 21 ปี เป็นอายุขั้นต่ำสำหรับการบริโภคเครื่องขี่มัลลอคอสต์ ซึ่งถือเป็นการบรรลุนิติภาวะตามกฎหมาย และตรงกับอายุขั้นต่ำสำหรับการใช้ในการเลือกตั้งในสหรัฐอเมริกา

อภิปรายผล

จากการที่เด็กและเยาวชนขี่มัลลอคอสต์เพิ่มสูงขึ้น และมีการคาดการณ์ว่า ในอนาคตมีแนวโน้มที่เด็กและเยาวชนจะขี่มัลลอคอสต์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยจะได้อภิปรายผลดังนี้

1. ปัญหาการขี่มัลลอคอสต์ของเด็กและเยาวชน เกิดจากมูลเหตุที่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนขี่มัลลอคอสต์ ได้แก่ ความอยากรอง อยากเผชิญกับสิ่งใหม่ ๆ เป็นเรื่องที่ท้าทาย ตื่นเต้น สนุกสนาน (อุบลรัตน์ นาคพันธ์, 2557)

ผลกระทบจากการขี่มัลลอคอสต์ จะเกิดปัญหาต่อ ความสัมพันธ์กับเพื่อน ความสัมพันธ์กับครอบครัวและอุบัติเหตุหรือการบาดเจ็บ และความวิตกกังวล ซึมเศร้า ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบทั้งต่อตัวผู้ขี่และบุคคลรอบข้าง ในเด็กและเยาวชนจะทำให้เกิดผลเสียต่อการศึกษาล่าเรียนเป็นอย่างมากซึ่งถ้าหากมีการขี่บ่อย ๆ จะทำให้เด็กและเยาวชนเสี่ยงต่อการติดแอลกอฮอล์ สารในแอลกอฮอล์จะไปกระตุ้นสมองในส่วนความอยาก ความพึงพอใจ และมีความต้องการขี่ จะทำให้หักห้ามใจไม่ได้ และเมื่อหยุดจะเกิดอาการกระสับกระส่าย หงุดหงิด (บัณฑิต ศรีไพศาล และคณะ, 2551) จากสาเหตุดังกล่าว รัฐบาลได้ออกกฎหมาย ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องขี่มัลลอคอสต์ให้แก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้ ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ (พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องขี่มัลลอคอสต์ พ.ศ. 2551, 2551) เพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนขี่มัลลอคอสต์ แต่กฎหมายดังกล่าวไม่ได้กำหนดมาตรการในการควบคุมเด็กและเยาวชนขี่มัลลอคอสต์เอาไว้อย่างชัดเจน ในขณะที่พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีบทบัญญัติห้ามจำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุรา หรือบุหรี่แก่เด็กเอาไว้ (พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546, 2546) และคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ออกคำสั่งกำหนดมาตรการป้องกันแก้ไขปัญหาการมั่วสุมและยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปี เข้าสถานบริการ แก้ไขปัญหาการจำหน่ายเครื่องขี่มัลลอคอสต์ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงสถานศึกษาและลงโทษผู้ประกอบการที่กระทำความผิด (คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 22/2558, 2558) ข้อ 4) ก็ยังคงพบเด็กและเยาวชนขี่มัลลอคอสต์ ซึ่งต่างกับสหรัฐอเมริกาผู้ที่บริโภคเครื่องขี่มัลลอคอสต์ได้จะต้องมีอายุขั้นต่ำ 21 ปี เป็นอายุที่บรรลุนิติภาวะแล้วเท่านั้น

2. ปัญหาผู้ปกครองละเลยปล่อยปละให้เด็กและเยาวชนขี่มัลลอคอสต์ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 จะมีมาตรการในการควบคุมเด็กและเยาวชนบริโภคแอลกอฮอล์ ในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเด็ก ดังนี้

2.1 แนวทางการปฏิบัติต่อด็ก ไม่ว่ากรณีใด ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของ ด็กเป็นสำคัญและไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนตามควรแก่ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมแห่งท้องถิ่น แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดใน กฎกระทรวงและต้องคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลของตนมิให้ตกอยู่ใน ภาวะอันน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจ (พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546, 2546)

2.2 การปฏิบัติต่อด็กโดยผู้ปกครอง ผู้ปกครองต้องไม่ ทอดทิ้งเด็กไว้ในสถาน รับเลี้ยงเด็กหรือสถานพยาบาลหรือไว้กับบุคคลที่รับจ้างเลี้ยงเด็กหรือที่สาธารณะ หรือสถานที่ใด โดยเจตนาที่จะไม่รับเด็กกลับคืน หรือ ละทิ้งเด็กไว้ ณ สถานที่ใด ๆ โดยไม่จัดให้มีการป้องกัน ดูแลสวัสดิภาพหรือให้การเลี้ยงดูที่เหมาะสม หรือ จงใจหรือละเลยไม่ให้สิ่งที่จำเป็นแก่ การดำรงชีวิตหรือสุขภาพอนามัยจนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก หรือปฏิบัติ ต่อด็กในลักษณะที่เป็นการขัดขวางการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็ก หรือปฏิบัติต่อด็ก ในลักษณะที่เป็นการเลี้ยงดูโดยมิชอบ (พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546, 2546)

2.3 การปฏิบัติต่อด็กโดยทั่วไป ไม่ว่าเด็กจะยินยอมหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใด กระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจของเด็ก หรือจงใจ หรือละเลยไม่ให้สิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีวิตหรือการรักษาพยาบาลแก่เด็กที่อยู่ในความดูแลของ ตนจนน่าจะเกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจของเด็ก หรือ บังคับ ชู่เชื้ญ ชักจูง ส่งเสริม หรือ ยินยอมให้เด็กประพฤติตนไม่สมควรหรือน่าจะทำให้เด็กมีความประพฤตีส่ียงต่อการกระทำผิด หรือ โฆษณาทางสื่อมวลชนหรือเผยแพร่ด้วยประการใด เพื่อรับเด็กหรือยกเด็กให้แก่บุคคลอื่นที่ มิใช่ญาติของเด็ก เว้นแต่เป็นการกระทำของทางราชการหรือได้รับอนุญาตจากทางราชการแล้ว หรือ บังคับ ชู่เชื้ญ ชักจูง ส่งเสริม ยินยอม หรือกระทำด้วยประการใดให้เด็กไปเป็นขอทาน เด็กเร่ร่อน หรือใช้เด็กเป็นเครื่องมือในการขอทานหรือการกระทำผิด หรือกระทำด้วยประการ ใดอันเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเด็ก หรือ ใช้ จ้าง หรือวานเด็กให้ทำงานหรือ กระทำการอันอาจเป็นอันตรายแก่ร่างกายหรือจิตใจมีผลกระทบต่อกรเจริญเติบโต หรือ ขัดขวางต่อพัฒนาการของเด็ก หรือ บังคับ ชู่เชื้ญ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือยินยอมให้ เด็กเล่นกีฬาหรือให้กระทำการใด เพื่อแสวงหาประโยชน์ทางการค้าอันมีลักษณะเป็น การขัดขวางต่อการเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของเด็กหรือมีลักษณะเป็นการทารุณกรรมต่อ เด็ก หรือ ใช้หรือยินยอมให้เด็กเล่นการพนันไม่ว่าชนิดใดหรือเข้าไปในสถานที่เล่นการพนัน สถานค้าประเวณี หรือสถานที่ที่ห้ามมิให้เด็กเข้า หรือ บังคับ ชู่เชื้ญ ใช้ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม หรือ ยินยอมให้เด็กแสดงหรือกระทำการอันมีลักษณะลามกอนาจาร ไม่ว่าจะป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่ง ค่าตอบแทนหรือเพื่อการใด หรือ จำหน่าย แลกเปลี่ยน หรือให้สุราหรือบุหรี่แก่เด็ก เว้นแต่ การปฏิบัติทางการแพทย์ (พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546, 2546)

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีบทกำหนดแนวทางการปฏิบัติต่อดังกล่าว กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ปกครองที่จำทำการปฏิบัติต่อดังกล่าวที่ทำการปกครองดูแล และกำหนดให้มีการปฏิบัติต่อดังกล่าวโดยทั่วไป ควรมีบทบัญญัติในการลงโทษผู้ปกครองที่ปล่อยให้เด็กและเยาวชนบริโภค หรือ ซื้อ หรือ ขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เอาไว้ด้วย

3. ปัญหาการกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ที่สามารถดื่มแอลกอฮอล์ ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มีบทบัญญัติ ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้ ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ (พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551, 2551) เป็นการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่ได้กำหนดอายุขั้นต่ำในการดื่มแอลกอฮอล์เอาไว้ ซึ่งหมายถึงบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ สามารถดื่มแอลกอฮอล์ได้ ซึ่งในสหรัฐอเมริกา รัฐเท็กซัส ไม่อนุญาตให้บุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ คือ อายุต่ำกว่า 21 ปีบริบูรณ์ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สำหรับบุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะกระทำผิดจะมีบทลงโทษใกล้เคียงกับผู้ใหญ่ และนอกจากนั้น กฎหมายของรัฐเท็กซัส ยังกำหนดไว้ว่า บุคคลใดที่ซื้อหรือขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับผู้ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ จะต้องถูกลงโทษปรับไม่เกิน 4,000 ดอลลาร์ และ/หรือจำคุกไม่เกิน 1 ปี (ไวพจน์ กุลาชัย, 2555) ซึ่งในประเทศไทย ควรจะไม่อนุญาตให้บุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ คืออายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่นเดียวกับในสหรัฐอเมริกา

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 กำหนดให้มีการควบคุมการขาย สถานที่หรือบริเวณห้ามขาย ควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่ที่กำหนด ควบคุมวิธีการโฆษณา แต่ไม่มีการควบคุมโดยการกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ที่จะดื่มแอลกอฮอล์เอาไว้ ต่างกับในสหรัฐอเมริกา รัฐเท็กซัส มีกฎหมายกำหนดให้ผู้บรรลุนิติภาวะคือต้องมีอายุขั้นต่ำ 21 ปีบริบูรณ์ จึงจะสามารถดื่มแอลกอฮอล์ได้ สำหรับบุคคลที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะกระทำผิดจะมีบทลงโทษใกล้เคียงกับผู้ใหญ่ สำหรับประเทศไทยไม่มีกฎหมายกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ที่จะสามารถดื่มแอลกอฮอล์ได้ จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้มีบทบัญญัติกำหนดให้ผู้บรรลุนิติภาวะคือ 20 ปี บริบูรณ์ จึงจะสามารถดื่มแอลกอฮอล์ได้เช่นเดียวกับในสหรัฐอเมริกา

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้มีบทบัญญัติกำหนดให้ผู้บรรลุนิติภาวะ คือ 20 ปี บริบูรณ์ จึงจะสามารถดื่มแอลกอฮอล์ได้

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการที่ได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวเห็นว่าควรนำมาตรการทางกฎหมายมาใช้ในการกำกับควบคุมมิให้บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปี บริบูรณ์ ตี้มแอลกอฮอล์ จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ปัญหาการตี้มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชน แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 29 ห้ามบุคคลใดกระทำการดังต่อไปนี้ (1) ชื้อ ขาย ให้ จำหน่าย จ่ายแจก เครื่องตี้มแอลกอฮอล์แก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ เนื่องจากตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บุคคลย่อมพ้นจากภาวะผู้เยาว์และบรรลุนิติภาวะเมื่อมีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ไม่รวมถึง การบรรลุนิติภาวะเมื่อทำการสมรส หากการสมรสนั้นได้ทำตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1448 เนื่องจากผู้บรรลุนิติภาวะแล้วย่อมมีความคิด รู้สำนึกในการกระทำการต่าง หากตี้มแอลกอฮอล์แล้วอาจทำให้มีการควบคุมสติได้มากกว่าเด็กและเยาวชน 2) ปัญหาผู้ปกครองปล่อยให้เด็กและเยาวชนตี้มแอลกอฮอล์ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 26 (11) ผู้ปกครองต้องไม่ จงใจหรือละเลยปล่อยให้บุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ บริโภค หรือ ชื้อ หรือ ขาย เครื่องตี้มแอลกอฮอล์ และมีบทกำหนดโทษ ผู้ฝ่าฝืน ต้องรับโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ เป็นการกำหนดโทษผู้ควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนไม่ให้ตี้มแอลกอฮอล์ 3) ปัญหาการกำหนดอายุขั้นต่ำของผู้ที่สามารถตี้มแอลกอฮอล์ได้ แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 มาตรา 29 ห้ามบุคคลใดกระทำการดังต่อไปนี้ (2) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์บริโภคเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ เนื่องจากเด็กและเยาวชนส่วนมากยังขาดความยั้งคิดในการกระทำในสิ่งต่าง ๆ หากตี้มแอลกอฮอล์จนครองสติไม่ได้อาจจะทำให้เกิดความเสียหายได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. (2564). แผนปฏิบัติการควบคุมเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ระดับชาติในระยะที่ 2 พ.ศ. 2564 - 2570 กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. เรียกใช้เมื่อ 25 มีนาคม 2564 จาก <https://www.dmh.go.th> > news-dmh > view
- เชมณัฐ สีนสายอ. (2548). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการตี้มเครื่องตี้มแอลกอฮอล์ในเพศหญิง หมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา. ใน วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการระบาด. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 22/2558. (2558). เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแข่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในทางและการควบคุมสถานบริการหรือสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการ. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 132 ตอนพิเศษ 171 ง (23 กรกฎาคม 2558).

- จूरีย์ อุสาหะ. (2559). ข้อเท็จจริงและตัวเลข: เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย. สงขลา: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพและหน่วยระบาดวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บรรเจิด สิงคะเนติ และคณะ. (2547). กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. ใน รายงานการวิจัย. กรมควบคุมโรค .
- บัณฑิต ศรีไพศาล และคณะ. (2551). รายงานสถานการณ์สุราปี 2551. นนทบุรี: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551. (2551). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 33 ก (23 กุมภาพันธ์ 2551).
- พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546. (2546). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 120/ตอนที่ 95 ก/หน้า1/2 (ตุลาคม 2546).
- ไวพจน์ กุลาชัย. (2555). การบังคับใช้กฎหมายกรณีเมาแล้วขับในประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ เวียดนาม สิงคโปร์ และไทย. ใน เอกสารโครงการศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน (ระยะ 3). สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) .
- ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.). (2557). ข้อเท็จจริงและตัวเลข:เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย. สงขลา: ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- อุบลรัตน์ นาคพันธ์. (2557). การดื่มแอลกอฮอล์กับผลการเรียนของนักศึกษา. วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์, 8(1), 37-117.